

Relats de supervivència, pèrdua i desil·lusió

Text > JORDI DORCA

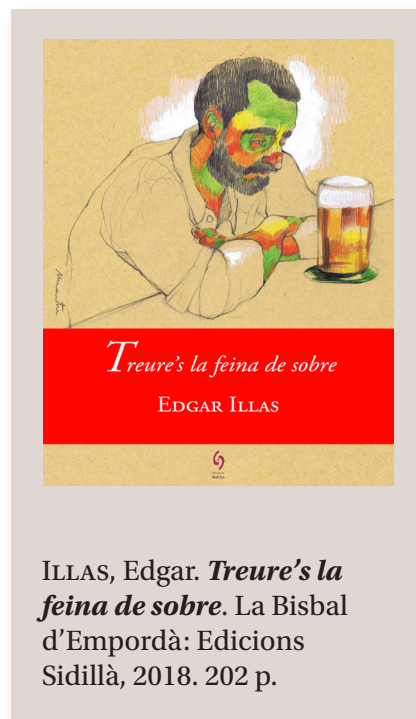
Partides de dards entre amics, comercials de publicitat perdent hores al bar, parelles amb un fill discapacitat no volgut per un dels dos, dones de fer feines separades, emprenedors sense èxit, clients de prostíbuls, escriptors que es pregunten si l'escriptura redimeix, treballadors etílics envoltats de flames, antics companys de festes desapareguts, suïcides en una piscina, matrimonis perduts en una tempesta de neu, àvies amb por de molestar o alcohòlics que es redimeixen sense saber el perquè, són algunes de les criatures de les quals parla Edgar Illas (Olot, 1975) en el recull de contes *Treure's la feina de sobre*.

Tots els personatges tenen una pàtina de perdedors o de supervivents desil·lusionats que es mouen de manera erràtica entre records de vells amics amb qui anaven de copes, imatges de les prostitutes que freqüentaven, ingestes d'alcohol, històries il·lusòries explicades al bar, somnis impossibles de prosperitat econòmica o un simple anar passant. Però tot i parlar de personatges que es troben en situacions de desesperança, les diferents peces no estan narrades amb paternalisme ni tampoc amb victimisme. Són relats de vides quotidianes i corrents que descriuen molt bé un món on la feina és el centre de tot; el títol del recull i la seva polisèmia estan molt vinculats a

aquest fet. Una constant que trobem en diversos personatges és la de ser gent treballadora que, tot i les hores i la dedicació que posen al seu ofici, se senten absolutament inútils i poc productius.

Edgar Illas es mou en un espai geogràfic molt concret, una Garrotxa molt seva, que ja apareixia en els seus llibres *El gel de bany sobre l'esponja* (Columna, 2003) i *Ball de bastons* (Galerada, 2014); un espai que s'ha convertit en una mena de comtat de Yoknapatawpha, en el qual transiten uns personatges que ell descriu amb una certa distància física i temporal. Aquest espai moltes vegades es defineix per l'aparició en els relats de llocs concrets i personatges reals molt característics de la comarca, però també es defineix mitjançant una escriptura que inclou d'una manera molt natural «el parlar de la Garrotxa». La bona plasmació escrita d'aquest «parlar», semblant a la que va fer Miquel Aguirre amb el del Pla de l'Estany a la seva darrera novel·la, provoca que la distància entre els lectors i els personatges es retalli i que et trobis en una mena de conversa privada, com si coincidissis amb un veí que t'explica la seva vida. La llengua és viva, precisa, amb expressions col·loquials i amb un estil narratiu ben definit.

Llegint els contes i veient els personatges grotescos i maldestres que hi

ILLAS, Edgar. *Treure's la feina de sobre*. La Bisbal d'Empordà: Edicions Sidilà, 2018. 202 p.

apareixen, és inevitable no remetre't als germans Coen, als quals també ens remet la violència latent d'alguns relats (llegiu *Lluita de classes* i veureu que no m'equivoco). En alguns també he vist traces de l'humor de Calders i coincidències amb Monzó, però no cal que pensem en influències perquè en aquests relats l'autor ha trobat un espai, uns personatges i un estil reconeixedor i molt personal.

L'amor com a epicentre

Text > MIREIA LLEÓ

El llibre s'estructura en cinc parts i dues endreces. L'amor és l'epicentre del llibre, i tots i cadascun dels trenta-dos poemes que el componen tracten algun aspecte d'aquesta estimació que ha creuat tota una vida en comú. Les cinc parts que formen el llibre són «Tardors», «Hiverns», «Primaveres», «Estius» i «Ciutats».

Prenent el nom *Metimna* del poema de Josep Carner «Les llimones casolanes» (*Els fruits saborosos*, 1906), Josep Brugada elabora un conjunt comme-

moratiu a la seva esposa, en el cinquantè aniversari. En tot el llibre plana un cert regust noucentista (almenys en el to); per la serenitat i la visió de la natura, així com per la descripció de la realitat passada pel filtre de la idealització i per l'ús d'algunes paraules.

L'autor compon poemes de versificació lliure i de vegades amb una certa rima, però de forma irregular. Hi ha poemes construïts sobre una rima que, al meu entendre, no està justificada. Si el noucentisme buscava una perfecció

formal i una recerca tècnica per arribar a l'artifici, llavors no només és el to i la manera de tractar els temes el que atorga solidesa a un poemari. La justesa en el ritme, en l'alternança de les síl·labes àtones i tòniques, en la possibilitat d'haver confegit un poema amb una estructura predeterminada han estat, al meu entendre, aspectes que fan del poemari una obra (podríem dir) *inacabada*, des del punt de vista formal. Brugada s'abeura i s'emmiralla en altres poetes per il·lustrar i enriquir la pròpia